

Biuletyn ZG Polskiego Towarzystwa Astronomicznego

5/2011
27.10.2011

1. Zgłaszanie kandydatów na członków IAU

W związku ze zbliżającym się Zgromadzeniem Ogólnym Międzynarodowej Unii Astronomicznej (IAU) wszczęta została procedura naboru nowych członków. Polega ona na zgłoszeniu do Komitetu Astronomii PAN (pełniącego funkcję Komitetu Narodowego IAU) potencjalnych kandydatów, których kandydatury zostaną następnie zaopiniowane przez KA PAN i zatwierdzone przez Zgromadzenie Ogólne IAU. Osoby pragnące ubiegać się o członkostwo w IAU proszone są o zgłoszenie swojej kandydatury e-mailem na adres Sekretarza Komitetu Astronomii PAN dr hab. Rafała Moderskiego (moderski@camk.edu.pl) do dnia 30 listopada br. Zgłoszenie powinno zawierać imię i nazwisko kandydata oraz jego adres e-mail (jest on wymagany do przeprowadzenia procedury rejestracji, która odbywa się poprzez stronę internetową IAU). Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zwyczajowo członkami IAU mogą zostać osoby posiadające minimum stopień doktora oraz posiadające udokumentowany dorobek naukowy w dziedzinie astronomii..

Rafał Moderski, Sekretarz KA PAN

2. 50 lat zaćmień U-Geminorum – uroczyste kolokwium w CAMK'u

Na początku lat 60-tych XX wieku Wojciech Krzemiński odbywał praktykę w amerykańskich obserwatoriach Licka i Lowella. Korzystając z nowoczesnych, jak na tamte lata, urządzeń prowadził dokładne pomiary jasności nowych karłowatych. Dnia 4 grudnia 1961 roku wykonał on obserwacje U Geminorum, które pokazały wyraźne zaćmienia powtarzające się z okresem 4 godzin 14 minut i 45 sekund, jednoznacznie dowodząc, że mamy do czynienia z układem podwójnym.

Pierwotny model Krzemińskiego tłumaczył obserwowaną krzywą zmian blasku nierównomiernie świecąca powierzchnią białego karła, w którą uderzała struga materii ściąganej z towarzysza. Model ten, nie przeszedł pozytywnej weryfikacji, gdy okazało się, że w przypadku U Geminorum to nie biały karzeł jest zaćmiewany. Poprawny model układu został podany przez Józefa Smaka, który do układu podwójnego zawierającego białego karła i wypełniającą powierzchnię Roche'a gwiazdę ciągu głównego dołożył dysk akrecyjny i tzw. "gorącą plamę" czyli miejsce, w którym akreowana materia zderza się z dyskiem. To właśnie wyłanianie się "gorącej plamy" zza dysku oraz jej zaćmienie przez składnik wtórny było odpowiedzialne za nietypowy wygląd krzywej zmian blasku U Geminorum.

Korzystając z okrągłej rocznicy tych niezmiernie ciekawych wydarzeń oraz z faktu, że jej główni bohaterowie czyli Wojciech Krzemiński i Józef Smak znajdują się obecnie w Polsce, pragniemy zaprosić wszystkich na uroczyste kolokwium poświęcone gwiazdom katalizmicznym, które odbędzie się 5 grudnia 2011 roku czyli prawie dokładnie 50 lat po historycznej obserwacji

wykonanej przez Krzemińskiego. Gospodarzem spotkania będzie Centrum Astronomiczne PAN w Warszawie. W programie kolokwium, oprócz referatów Krzemińskiego i Smaka, znajdują się wykłady przeglądowe innych specjalistów, których prace naukowe są związane z układami kataklizmicznymi.

Serdecznie zapraszamy do uczestnictwa!

Program:

I Sesja

11.00-11.25 - Wojciech Krzemiński - "Odkrycie zaćmień U Geminorum"
11.25-12.00 - Józef Smak - "Model U Geminorum"
12.00-12.30 - Wojciech Dziembowski - "Okiem obserwatora"
12.30-13:00 - przerwa na kawę
13.00-13.35 - Marek Sarna - "Układy po wspólnej otoczce"
13.35-14.10 - Michał Różyczka - "Hydrodynamiczne modele układów kataklizmicznych"
14.10-14.45 - Aleksander Schwarzenberg-Czerny - "Spektroskopia gwiazd kataklizmicznych"

14.45-16.00 - obiad

II Sesja

16.00-16.35 - Maciej Mikołajewski - "V1500 Cyg - Nova Cygni 1975"
16.35-17.10 - Bożena Czerny - "Mikrokwazary a układy kataklizmiczne: podobieństwa, różnice i nauki z nich płynące."
17.10-17.40 - przerwa na kawę
17.40-18.15 - Janusz Kałużny - "Gwiazdy kataklizmiczne w gromadach kulistych"
18.15-18.50 - Radosław Poleski - "Gwiazdy kataklizmiczne w danych projektu OGLE"

19.00 - kolacja

Wpisowe wynosi 75 zł i pokrywa koszty uczestnictwa, obiadu, uroczystej kolacji oraz przerw kawowych.

Istnieje możliwość zamówienia noclegu w nocy z 4/5 i 5/6 grudnia w hotelu CAMK w orientacyjnej cenie 70 zł za noc. Liczba miejsc hotelowych jest ograniczona, więc decyduje kolejność zgłoszeń.

Zgłoszenia prosimy przesyłać na adres olech@camk.edu.pl w terminie do 18 listopada b.r.

Joanna Mikołajewska
Arkadiusz Olech
Karolina Bąkowska
Magdalena Otulakowska-Hypka

3. Galeria zdjęć z XXXV Zjazdu PTA

Na stronie internetowej PTA pod adresem <http://galeria.pta.edu.pl> znajdują się zdjęcia z ostatniego zjazdu.